

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2019 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Медікультура, медіабезпека та медіаосвіта: Медіакультура

для студентів

спеціальності: 061 Журналістика

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: Журналістика

Київ - 2019

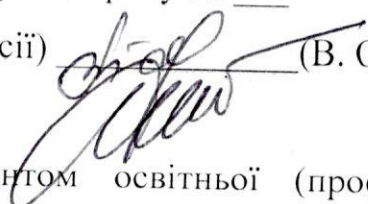

Розробники: Одаренко Оксана Василівна, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі: Одаренко Оксана Василівна, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «29» 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) (В. О. Гандзюк)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____ /20 ____ н.р. (____), "____" ____ 20 ____ р., протокол № ____
 на 20 ____ /20 ____ н.р. (____), "____" ____ 20 ____ р., протокол № ____
 на 20 ____ /20 ____ н.р. (____), "____" ____ 20 ____ р., протокол № ____
 на 20 ____ /20 ____ н.р. (____), "____" ____ 20 ____ р., протокол № ____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Медіаграмотність: Медіакультура» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до освітньої програми «Журналістика» заочної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами бально-рейтингової системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Медіаграмотність: Медіакультура» необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – ознайомити студентів з теоретико-методологічними засадами та практичними аспектами медіа культури як невід’ємної частини медіаграмотності.

Завдання курсу:

- сформулювати у студентів техніку інтерпретації понять «медіаграмотність», «медіакультура» та визначення їх сутнісних характеристик в контексті розвитку сучасного медіа середовища.
- ознайомити студентів із теоретико-методологічними засадами формування та просування на медіа ринку актуальних форм медіакультури.
- виробити у студентів навички інтерпретації актуальних явищ медіакультури;
- сформулювати у студентів технологічні навички створення різноманітних творів медіакультури.

У результаті вивчення курсу студенти набувають знання та вміння, які є основою формування таких **компетенцій відповідно до освітньої програми:**

- **загальні (ЗК1**- здатність ко комплексного розв’язання проблем; **ЗК2** – здатність критично мислити; **ЗК4** – здатність до управління; **ЗК5** – здатність до координації дій з іншими; **ЗК9** – здатність до ефективної комунікації: здатність

спілкуватися державною мовою, володіти іноземною мовою; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; будувати міжкультурну комунікацію; **ЗК10** – здатність до когнітивної гнучкості)

- **фахові (ФК1-** здатність розуміти особливості суспільних процесів; мати знання з правових та етичних засад журналістики; **ФК2** – здатність знаходитися у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку)

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Медікультура, медіабезпека та медіаосвіта: Медіакультура		
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Курс	4	4
Семестр	7	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі	60	60
аудиторні	28	8
модульний контроль	4	
семестровий контроль		
самостійна робота	28	52
форма семестрового контролю	залік	залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний план для денної форми навчання

№ п/п	Назва теоретичних розділів	Разом	Аудиторних			Модульний контроль
			Лекції	Семінари	Самостійна робота	
Змістовий модуль I. Онтологічні засади медіакультури						
1.	Поняття медіакультури.	4	2	2		
2.	Культурна пам'ять в цифрову епоху	11	2	2	7	
3.	Мережевий етикет	11	2	2	7	
	Модульна контроль №1	2				2
	Разом		6	6	14	2
Змістовий модуль II. Технологічні аспекти розвитку медіакультури						
4.	Медіакультура як техногенний феномен.	11	2	2	7	
5.	Медіа арт.	4	2	2		
6.	Міфологія та археологія нових медіа	11	2	2	7	
7.	Майбутнє нових медіа	4	2	2		
	Модульна контроль №2	2				2
	Разом	32	8	8	14	2
	Разом за навчальним планом	60	14	14	28	4

Навчальний план для заочної форми навчання

№ п/п	Назва теоретичних розділів	Разом	Аудиторних			Модульний контроль
			Лекції	Семінари	Самостійна робота	
Змістовий модуль I. Онтологічні засади медіакультури						
1.	Поняття медіакультури.	10	2		8	
2.	Культурна пам'ять в цифрову епоху	10		2	8	
3.	Мережевий етикет	8			8	
	Разом	28	2	2	24	
Змістовий модуль II. Технологічні аспекти розвитку медіакультури						
4.	Медіакультура як техногенний феномен.	9	2		7	
5.	Медіа арт.	9		2	7	
6.	Міфологія та археологія нових медіа	7			7	
7.	Майбутнє нових медіа	7			7	
	Разом	32	2	2	28	
	Разом за навчальним планом	60	4	4	52	

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Онтологічні засади медіакультури

Лекція 1. Поняття медіакультури (2 год.).

Медіаграмотність та медіакультура як феномени сучасного суспільства. Феномен digital-глобалізації. Поняття медіакультури та його синонімічний ряд (цифрова культура, кіберкультура). Основні напрямки досліджень медіакультури. Структура, функції та етапи розвитку медіакультури.

Література: 4,8,16

Лекція 2. Культурна пам'ять в цифрову епоху (2 год).

Документ як об'єкт, що містить аналоговий чи цифровий інформаційний контент – зміст, і носій цього змісту. Використання сучасних методів та налогових носіїв для збереження документальної спадщини.

Література: 11, 20, 23

Лекція 3. Мережевий етикет (2 год).

Навчання правил безпеки й конфіденційності в Інтернеті. Безпека користування мобільними пристроями. Правила безпечного пошуку інформації. Самозахист від фішингу та шахрайства. Турбота про свою репутацію в мережі.

Література: 2, 6,15

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

Технологічні аспекти розвитку медіакультури

Лекція 1. Медіакультура як техногенний феномен (2 год.).

Генезис цифрової культури. Технологічні засади медіакультури. Художник та реципієнт в технологічному середовищі. Медіа в мистецтві. Актуальні тренди сучасної медіакультури.

Література: 7, 13,21

Лекція 2. Медіа арт (2 год.).

Новітні художні практики: digital art, net.art, science art, video art. Трансформація класичних видів мистецтва в епоху новітніх технологій. Медіамистецтво і суспільство. Взаємопроникнення.

Література: 3, 8, 25

Лекція 3. Міфологія та археологія нових медіа (2 год.)

Міф як засіб інформаційного впливу та інструмент політичної комунікації. Інформаційний вплив, політичний міф, комунікація, архетип, гасло, соціальний стереотип.

Література: 8, 13,16

Лекція 4. Майбутнє нових медіа (2 год.)

Боротьба з кібербулінгом. П'ять головних міфів про майбутнє журналістики. Персоналізація, таргетинг, егокастинг та спрощення ЗМІ.

Література: 10, 19, 20,

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАГРАМОТНІСТЬ: МЕДІАКУЛЬТУРА»

Разом: 60 год., з них лекції – 14 год., семінари – 14 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль І					Змістовий модуль ІІ		
Назва модуля	Онтологічні засади медіакультури							
Кількість балів	71 бал					83 бали		
Лекції	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми лекцій	Поняття медіакультури.	Культурна пам'ять в цифрову епоху	Мережевий етикет	Медіакультура як феномен.	Медіа арт.	Міфологія та археологія нових медіа	Майбутнє нових медіа	
Практичні	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	
Теми практичні	Поняття медіакультури.	Культурна пам'ять в цифрову епоху	Мережевий етикет	Медіакультура як феномен.	Медіа арт.	Міфологія та археологія нових медіа	Майбутнє нових медіа	
Самостійна робота	5 балів	5 балів			5 балів	5 балів		
Модульний контроль	25 балів			25 балів			5 балів	
ІПК								

V. ПЛАНИ СЕМІНАРІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Онтологічні засади медіакультури

Семінар 1. Поняття медіакультури

1. Медіаграмотність та медіакультура як феномени сучасного суспільства.
2. Феномен digital-глобалізації. Поняття медіакультури та його синонімічний ряд (цифрова культура, кіберкультура).
3. Основні напрямки досліджень медіакультури.
4. Структура, функції та етапи розвитку медіакультури.

Завдання: Проаналізувати основні напрямки дослідження медіакультури у вітчизняній гуманітаристиці.

Семінар 2. Культурна пам'ять в цифрову епоху (2 год.)

1. «Кліпове мислення» & «тотальність культурного нарративу».
2. Трансформації індивідуальної та колективної (історичної) пам'яті в цифрову епоху.
3. «Альтернативна історія» в комп'ютерних іграх.

Завдання: ознайомитися з літературою за темою; охарактеризувати специфіку культурного нарративу в медіа середовищі; визначити особливості індивідуальної та колективної (історичної) пам'яті в цифрову епоху; охарактеризувати специфіку репрезентації альтернативних сценаріїв історії в комп'ютерних іграх.

Семінар 3. Мережевий етикет (2 год.).

1. Поняття мережевого етикету («нетікету»).
2. Принципи мережевого етикету в інтернеті.
3. Етика та етикет в міжкультурній віртуальній комунікації.

Завдання: ознайомитися з літературою за темою; охарактеризувати феномен мережевого етикету («нетікету»); визначити принципи мережевого етикету в інтернеті; охарактеризувати етичні стратегії в міжкультурній віртуальній комунікації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Технологічні аспекти розвитку медіакультури

Семінар 4. Медіакультура як техногенний феномен.

Завдання: Проаналізувати вплив нових інфокомунікаційних технологій на медіакультуру. необхідні технологічні

Семінар 5. Медіа арт (2 год.).

1. Поняття медіа арту.
2. Види медіа арту та технології створення творів цифрового мистецтва.

3. Формати презентації / колекціонування / зберігання творів медіа арту.

Завдання: ознайомитися з літературою з теми; визначити поняття медіа арту (цифрового мистецтва), охарактеризувати види медіа арту; визначити формати презентації / колекціонування / зберігання творів медіа арту.

Семінар 6. Міфологія та археологія нових медіа (2 год.)

1. Медіа як нове міфологічне середовище.
2. Сутнісні риси та види медіа міфу.
3. Змістовні характеристики археології нових медіа.

Завдання: ознайомитися з літературою з теми; охарактеризувати медіа як нове міфологічне середовище; з'ясувати сутнісні риси та види медіа міфу; надати змістовні характеристики археології нових медіа.

Семінар 7. Майбутнє нових медіа.

1. Боротьба з кібербулінгом
2. Міфи про майбутнє журналістики.
3. Персоналізація, таргетинг, епокастинг та спрощення ЗМІ.

Завдання: знайти поширені футурологічні гіпотези та зробити свій прогноз щодо їх правдивості.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Онтологічні засади медіакультури

Тема 1. Поняття медіакультури.

Завдання:

Сформулювати стратегію формування медіаграмотності у царині медіакультури для студентів вищих навчальних закладів.

Визначити понятійний апарат, що застосовується для опису медіа культури в українському науковому контексті.

Тема 2. Культурна пам'ять в цифрову епоху.

Завдання:

Проаналізувати вітчизняні проекти оцифровування національної культурної спадщини.

Запропонувати авторський тематичний проект з оцифровування національної культурної спадщини.

Сформулювати засадничі ідеї авторської комп'ютерної гри на історичну тематику.

Тема 3. Мережевий етикет.

Завдання:

Запропонувати авторські принципи мережевого етикету, враховуючи

розвиток новітніх інфокомунікаційних технологій.

Визначити особливості мережевого етикету у соціальних мережах.

Сформулювати положення мережевого етикету для представників покоління «покоління Z».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Технологічні аспекти розвитку медіакультури

Тема 4. Медіакультура як техногенний феномен.

Завдання:

Сформулювати стратегії розвитку технологічної складової медіакультури в Україні.

Визначити актуальні тренди розвитку медіакультури.

Тема 5. Медіа арт

Завдання:

Розробити авторську концепцію твору медіа мистецтва (будь-якого виду).

Сформулювати концептуальні засади розвитку музею сучасного мистецтва в Києві.

Запропонувати авторські формати зберігання творів медіа арту.

Тема 6. Міфологія та археологія нових медіа.

Завдання:

Визначити структуру медіа міфів.

Проаналізувати медіа міфи українського сегменту інтернету.

Створити авторський медіа міф та визначити стратегії його просування в електронному просторі.

Тема 7. Майбутнє нових медіа.

Завдання:

Прочитати працю Річарда Вотсона «Файли майбутнього. Історія наступних 50 років».

Виписати головні прогнози автора.

Зробити свої припущення щодо розвитку медіа.

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Медіаграмотність: Медіакультура» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. V), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу наведено у Табл. 8.1, Табл. 8.2.

Таблиця 8.1

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування практичних занять	1	7	7
3.	Робота на практичному занятті	10	7	70
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	4	20
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів 154				
Коефіцієнт 1,54				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре — достатньо високий

	балів	рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної, індивідуальної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи та індивідуального навчально-дослідницького завдання залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

X. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Надайте визначення поняття «*media*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
2. Надайте визначення поняття «*медіаграмотність*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
3. Надайте визначення поняття «*медіакультура*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
4. Надайте визначення поняття «*віртуальна реальність*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
5. Надайте визначення поняття «*цифрова культура*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
6. Надайте визначення поняття «*кіберкультура*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
7. Надайте визначення поняття «*медіасередовище*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
8. Надайте визначення поняття «*медіатекст*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
9. Надайте визначення поняття «*медіалогія*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
10. Надайте визначення поняття «*симулякр*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.
11. Надайте визначення поняття «*media art*» та охарактеризуйте його сутнісні риси.

12. Охарактеризуйте специфіку мови медіа.
13. Визначте структуру медіакультури.
14. Визначте функції медіакультури.
15. Охарактеризуйте основні етапи розвитку медіакультури.
16. Охарактеризуйте сучасні напрямки медіакультури.
17. Охарактеризуйте роль медіа у формування полікультурної картини світу.
18. Охарактеризуйте специфіку візуальної медіакультури.
19. Охарактеризуйте явище інфотеймента.
20. Охарактеризуйте основні принципи мережевого етикету.
21. Охарактеризуйте еволюцію мережевого етикету в соціальних мережах.
22. Охарактеризуйте основні напрямки розвитку медіакультури особистості.
23. Проаналізуйте генезис цифрової культури.
24. Проаналізуйте медійну культуру як техногенний феномен.
25. Проаналізуйте сутність культурної пам'яті в цифрову епоху.
26. Проаналізуйте сутність явища кіберпанку.
27. Визначте актуальні тренди сучасної медіакультури.
28. Проаналізуйте нові формати комунікації в медіакультурі.
29. Охарактеризуйте напрямки вивчення медіакультури.
30. Охарактеризуйте основні напрямки психологічних досліджень медіакультури.
31. Охарактеризуйте феномен кліпового мислення.
32. Проаналізуйте концепції цифрового мистецтва.
33. Охарактеризуйте трансформацію естетичних цінностей у цифровому світі.
34. Охарактеризуйте етапи розвитку медіа арту.
35. Визначте проблеми класифікації медіа арту.
36. Охарактеризуйте особливості колекціонування та зберігання творів цифрового мистецтва.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Зражевська Н.І. Розуміння медіакультури: комунікація, постмодерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль: монографія / Н.І. Зражевська [Текст]. – Черкаси: Чабаненко Ю. А., 2012. – 408 с.
2. Основи медіакультури: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх напрямів підготовки / І.С. Бондаренко, В.В. Костюк, В.М. Манакін, Н.Д. Санакосва, О.О. Семенець, К.Г. Сірінюк-Долгарьова, О.В. Тараненко, Н.І. Тяпкіна, М.В. Чабаненко [Текст]; за заг. ред. В.М. Манакіна; відп. ред. О.О. Семенець. – Запоріжжя: Кераміст, 2016. – 124 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/156723/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.PDF, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
3. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк; За науковою редакцією В.В. Різуна [Текст]. – Київ: Центр вільної преси, 2012. – 352 с.
4. Declaration on Media and Information Literacy adopted by Fez International Forum (Fez, June 17, 2011) // UNESCO. Пер. загл.: Фесская Декларация о медийной и информационной грамотности // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/news/Fez%20Declaration.pdf>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
5. Рекомендации ИФЛА по медийной и информационной грамотности [принято 7 дек. 2011г.] // IFLA // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifla.org/files/assets/information-literacy/publications/media-info-litrecommend-ru.pdf>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
6. Media Education: A Global Strategy for Development. A Policy Paper Prepared for UNESCO Sector of Communication and Information) Автор: Buckingham D. Год выпуска: 2001 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mediagram.ru/library/>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
7. Руководство по информационной грамотности для образования на протяжении всей жизни (Guidelines on Information Literacy for Lifelong Learning). Автор: Лай Хесус Год выпуска: 2006 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mediagram.ru/netcat_files/108/110/h_675cf1beeadb88efb0fe6b0eff62f778, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
8. Рекомендации Совета Европы по образовательной политике в сфере медиа (2007) (Les recommandations du Conseil de l'Europe en matiere de politiques iducatives relatives aux medias(2007) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mediagram.ru/netcat_files/108/110/h_61e17e33a97543b6c46157fc80a22fa1, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
9. Цифровое будущее. Каталог навыков медиа- и информационной грамотности [авт.: А. Ю. Домбровская и др.]; пер. с англ. О. В. Терешкина; ЮНЕСКО. – Москва: Межрегиональный центр библиотечного сотрудничества,

2013. – Оригин. текст подгот. Фондом «Современная Польша» // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ifapcom.ru/files/News/Images/2013/mil_cat_rus.pdf, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
10. UNESCO World Report: Investing in Cultural Diversity and Intercultural Dialogue. Авторы: UNESCO // [Электронный ресурс].
- Додаткова:**
11. Алексеева Е.А. Медиакультура как феномен современного общества / Е.А. Алексеева [Текст] // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://lomonosov-msu.ru/archive/Lomonosov_2011/1219/32705_1c4c.pdf, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
12. Барбрук Р. Интернет-революция. – М.: Издательство: «Ad Marginem», 2015.
13. Бодрийяр Ж. Система вещей / Ж. Бодрийяр [Текст] // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/Bod_SisV/index.php, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
14. Борисов О.С. Медиакультура: технология, практика, рефлексия: монография / О.С. Борисов, В.Е. Леонов, В.П. Щербачев [Текст]; под общ. ред. В.Е. Леонова. – СПб.: СПбГИКиТ, 2016. – 182 с.
15. Виртуальная реальность, виртуальное, виртуальность // Новейший философский словарь // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/New_Dict/120.php, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
16. Вольфганг Э. Время медиа: понятия, археология, наука / Э. Вольфганг [Текст] / Медиа: между магией и технологией / под редакцией Н. Сосна, К. Федоровой. М., Екб.: Кабинетный ученый, 2014. С. 144 – 161.
17. Галкин Д.В. Бинарный язык и виртуальный дискурс: к философии цифровой культуры / Д.В. Галкин [Текст] // Гуманитарная информатика. Вып.1, Издательство ТГУ, Томск, 2004 – С. 30 – 40. // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://journals.tsu.ru/uploads/import/1167/files/4-galkin.pdf>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
18. Галкин Д.В. Техно-логика новых медиа: к проблеме генезиса цифровой культуры / Д.В. Галкин [Текст] // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/tehnologika-novykh-media-k-probleme-genezisa-tsifrovoy-kultury>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
19. Грау О. Эмоции и иммерсия: ключевые элементы визуальных исследований / О. Грау [Текст] / Пер. с нем. А. М. Гайсина. СПб.: Эйдос, 2013. 56 с., илл. Серия “machina media”.
20. Грау О. Фантазмагорическое визуальное колдовство 18-ого столетия и его жизнь в медиа искусстве / О. Грау [Текст]. / пер. с нем. / Международный журнал исследований культуры. – 2012. – №5(6). С. 101–110.
21. Григорьев А.Д., Захарченко Т.Ю. Развитие концепций цифрового искусства / А.Д. Григорьев, Т.Ю. Захарченко [Текст] // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2015. – №5(180). – С. 101–110. // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://elibrary.ru/item.asp?id=24987017>, вільний. – Назв. з екрану (дата звернення: 01.09.2017).
22. Грязнова Е.В. Философский анализ концепций виртуальной реальности / Е.В.